

TRŽNICE SREDNJIH GRADOVA

Tržnica
Bjelovar

Grad Bjelovar ima jednu od najstarijih sajmišnih tradicija u Hrvatskoj. Davne 1772. godine carica Marija Terezija dala je Bjelovaru povelju o sajamskim povlasticama, a sajmište se nalazilo na Trgu Stjepana Radića. U prvoj polovici XIX. stoljeća trgovalo se u središnjem gradskom parku kod česme na lokaciji današnjeg paviljona na trgu Marije Terezije, sadašnji Trg Eugena Kvaternika. Kod česme su se nalazile tezge pa su građanke dolazile i kupovale kao na placu. Trgovalo se i na Logoru gdje se sajmovalo od 1908. godine.

Na današnjoj lokaciji najprije su se prodavali mliječni proizvodi, potom perad pa voće i povrće. Prije II. svjetskog rata tu su se nalazili drveni objekti, a zidani dio gradske tržnice sagrađen je u razdoblju od 1941. - 1945. godine. Nakon rata komunističke vlasti su uništile dokumente ne samo iz tog razdoblja već i iz doba Austro-Ugarske Monarhije, tako da detaljnijih podataka nema. Od zanimljivosti vrijedi napomenuti da se pored tržnice nalazi kapelica sv. Florijana iz 1756. godine, a ispod tržnice se nalazi kanalizacijski kolektor iz XIX. stoljeća. Tijekom gradnje na Silvestrovo 1970. godine srušio se krov na „ženskom placu“, maloj nadstrešnici.

Gradska Tržnica Bjelovar je najveću modernizaciju doživjela u periodu od 1992. do 1995. godine. Tada je obnovljen čvrsti objekt gradske tržnice, obnovljena je metalna konstrukcija i postavljena nova krovna konstrukcija velike i male

nadstrešnice, nabavljene nove betonske klupe pod malom nadstrešnicom, načinjena gromobranska instalacija, a također je obnovljena i izgrađena komunalna infrastruktura na cijeloj tržnici. Asfaltiran je prostor pod malom nadstrešnicom, a iza 16 novih kioska nabavljeno je 76 novih tipskih štandova. Uređen je i zapušten prostor iza upravne zgrade koji je pretvoren u moderno parkiralište. Godine 1995. zamijenjena je kompletna infrastruktura i uređena ulica Šetalište dr. Ivše Lebovića.

Sredinom 2002. godine u bivšoj upravnoj zgradi Komunalca otvorena je mliječna tržnica, a krajem 2002. godine proradila je lokacija Brune Bušića namijenjena kamionskoj prodaji voća i povrća dok je 2019. godine proradila lokacija Ivana Kozarčanina - plinara za prodaju rabljene robe.

Tržnicom upravlja gradsko komunalno poduzeće Komunalac d.o.o. Bjelovar nastalo spajanjem dvaju pravnih subjekata osnovanih u razdoblju od 1950. do 1960. godine, a koja su obavljala komunalne djelatnosti na području nekadašnje općine Bjelovar. Vodovod i kanalizacija i Ustanova za komunalne poslove spojeni su u sustav poduzeća 1974. godine.

TRŽNICE SREDNJIH GRADOVA

Tržnica Bjelovar

U zemljišnoj knjizi ili upisniku čestica Vojnog komuniteta Bjelovar od 27. travnja 1787. godine pokazuje se kako je Bjelovar u ono vrijeme bio „općina za sebe“. U to vrijeme nizale su se državne zgrade i građanske kuće te se između ostalih kao posebna državna zgrada navodi i gradska tržnica¹. Od 07. lipnja 1862. sajamskim redom određeno je da se tjedni sajmovi održavaju nedjeljom na Paradeplatzu (ispred katoličke župne crkve sv. Terezije), a mjesečni svakog prvog ponedjeljka u mjesecu te dodatno još dva godišnja sajma.

Na tržnici se uglavnom održavala trgovina na malo živim namirnicama, stokom, solju i dr. Red je održavalo sajamsko povjerenstvo odgovorno za provedbu sajamskog reda, za izdavanje štandova, utega i vaga kao i za čišćenje i održavanje tržnice, a uz to je naplaćivalo sajamske pristojbe prema propisanoj tarifi.

¹Hrvoje Petrić, Željko Holjevac, Željko Karaula (2013.) : Povijest Bjelovara, HAZU, Bjelovar, str. 501

